

CABINET CYNGOR GWYNEDD



Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	18 Medi 2018
Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Nia Jeffreys
Swyddog Cyswllt:	Gwenllian Mair Williams
Rhif Ffôn Cyswllt:	01286 679469
Teitl yr Eitem:	Cynllun Hybu'r Gymraeg yng Ngwynedd 2018-2023 (Strartegaeth Iaith Sirol)

1 Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 1.1 Gofynnir am gymeradwyaeth y Cabinet ar y fersiwn derfynol o'r Cynllun Hybu a'r Rhaglen Waith gychwynnol ar gyfer gweithredu'r blaenoriaethau.

2 Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

- 2.1 Er mwyn sicrhau fod cytundeb ar gynnwys y Cynllun Hybu a'r blaenoriaethau a nodir ynddi, a'u bod yn cyd-fynd gyda blaenoriaethau sydd wedi eu hadnabod mewn cynlluniau eraill megis Cynllun y Cyngor a'r Cynllun Llesiant. Hefyd bod aelodau'r Cabinet yn fodlon gyda'r camau cychwynnol sydd wedi eu nodi ar gyfer gweithredu ar flaenoriaethau'r Cynllun Hybu

3 CYFLWYNIAD

- 3.1 Yn unol â gofyn Safon 145 (Safonau'r Gymraeg, Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), mae dyletswydd statudol ar y Cyngor i lunio strategaeth 5 mlynedd sy'n esbonio sut yr ydym yn bwriadu mynd ati i hybu'r Gymraeg ac i hwyluso defnyddio'r Gymraeg yn ehangach yn ein ardal.
- 3.2 Cynllun y Cyngor yw hwn, ac felly bydd gofyn i holl adrannau'r Cyngor gyfrannu tuag at y weledigaeth. Byddwn hefyd yn cydweithio gyda nifer o bartneriaid allanol lle mae meysydd gwaith cyffredin er mwyn cael rhannu adnoddau ac arbenigedd wrth weithio ar wireddu'r amcanion.
- 3.3 Mae'r Cynllun Hybu hefyd yn adlewyrchu'r ymrwymiadau a wneir yng nghyswllt yr iaith yng Nghynllun y Cyngor a Chynllun Llesiant Gwynedd a Môn ac hefyd ymrwymiadau ehangach ym meysydd addysg a chynllunio.
- 3.4 Bu ymgynghori ar gynnwys y Cynllun drafft yn gynharach eleni, ac mae'r Cynllun Terfynol wedi ei ddiwygio yn sgil yr ymgynghori hwnnw, gan gymryd

rhai o'r materion a godwyd i ystyriaeth. Ceisiwyd rhoi mwy o bwyslais yn y Cynllun terfynol ar yr angen i edrych ar gefnogaeth i ddysgwyr ac hefyd i rôl technoleg.

3.5 Mae rhaglen waith gychwynnol wedi ei llunio sydd yn rhoi syniad o'r camau cyntaf y byddwn yn eu cymryd tuag at wireddu blaenoriaethau'r Cynllun. Mae'r camau hyn yn seiliedig ar drafodaethau gydag adrannau perthnasol, a phartneriaid, er mwyn adnabod ffrydiau gwaith sydd yn ateb y blaenoriaethau, ac hefyd cyfleoedd ar gyfer cydweithio neu brosiectau o'r newydd. Roedd rhai partneriaid allanol wedi nodi cyfleoedd cydweithio penodol yn eu hymateb i'r ymgynghoriad, a chaiff y rheiny eu hadlewrychu yn y Cynllun a'r Rhalgen Waith.

3.6 Bydd cyfarfodydd yn cael eu cynnal yn ystod yr Hydref fydd yn cynnwys cynrychiolwyr o'r gwahanol feysydd a phartneriaid, er mwyn cytuno ar fanylion cydweithio ac ar amserlenni a dulliau monitro. Bydd y rhain yn cael eu hychwanegu at y rhaglen waith, fydd yn cael ei diweddarau wrth i'r gwaith ddatblygu.

4 CAMAU NESAF AC AMSERLEN

4.1 Gofynnir i'r Cabinet gymeradwyo'r Cynllun Hybu terfynol a'r Rhaglen Waith atodedig er mwyn ei chyflwyno i'r Cyngor llawn ar y 4ydd o Hydref.

5 UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWDYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

5.1 Cyflwynwyd adroddiad ar ymatebion yr ymgynghoriad i'r Pwyllgor Iaith ym mis Gorffennaf a chafwyd trafodaeth am rai o'r themâu a godwyd ac y dylid eu hystyried wrth ddatblygu'r Cynllun ymhellach.

5.2 Sylwadau Swyddogion Statudol

Swyddog Monitro:

"Mae'r strategaeth yn cyfarch y gofyn statudol sydd ar y Cyngor o dan Safon 145 o Reoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 1) 2015 i gynhyrchu strategaeth 5 mlynedd ynglŷn â hybu'r Gymraeg. Rwyf yn nodi'r camau yn rhaglen waith er mwyn gwireddu'r flaenoriaeth hyn, a bod angen cadw mewn cof y cyfrifoldeb statudol ar ôl 5 mlynedd o dan Safon 146 i asesu i ba raddau mae'r mae'r Cyngor wedi dilyn y strategaeth."

Swyddog Cyllid:

"Mae'r awdur wedi cadarnhau na ddylai fod yna unrhyw gostau ychwanegol i'r Cyngor fel canlyniad i fabwysiadu'r Cynllun Hybu'r Gymraeg sydd gerbron. Nid oes gennyf sylwadau pellach, felly, o safbwynt priodoldeb ariannol."

